

Politica de clustere în România - revitalizată prin proiectul Cluster PoliSEE

Inițiativa Politici Inteligente pentru Clustere în Sud Est-ul Europei (ClusterPoliSEE) a primit aprobarea pentru finanțare din Programul de Cooperare pentru Sud-Est Europa cu statutul de inițiativă strategică.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord - Est este partener în cadrul acestui consorțiu condus de Regiunea Marche Italia împreună cu alte 21 de organizații din 11 țări aparținând spațiului Sud-Est Europa. România este reprezentată în acest proiect, pe lângă ADR Nord-Est de Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri-Direcția de Politici Industriale și Institutul de Prognostică Economică București.

Propunerea vizează creșterea capacității autorităților de reglementare și de implementare a politicii de clustere de a preveni și anticipa schimbarea, prin însușirea experienței proprii și a altor autorități similare, a lecțiilor învățate, modelând totodată viziunea viitorului (policy learning). Proiectul se va concentra pe întregul ciclu al politicilor, ce implică stabilirea priorităților și a obiectivelor instrumentelor regionale, dimensionarea și operaționalizarea mecanismelor de finanțare, monitorizare și evaluare, incluzând aici și evaluarea impactului și a sustenabilității.

Un prim rezultat vizat este înființarea unei platforme colaborative comune, la inițiativa ADR Nord-Est, care să genereze mecanisme de învățare disponibile partenerilor și colaboratorilor acestora implicați în politica de cluster. Proiectul, lansat oficial pe data de 17 septembrie 2012 în Ancona, Italia se va implementa pe durata a 30 luni și are un buget de 5,18 milioane Euro, din care 3,81 milioane Euro reprezintă contribuția din Fondul European de Dezvoltare Regională și 0,59 mil. Euro din Instrumentul de Pre-Aderare.

Conceptul de clustere se adresează grupărilor de companii (start-up, IMM, companii mari) care acționează împreună cu organizații de cercetare într-un anumit sector de activitate și regiune, în scopul stimulării capacității inovative, schimbului de cunoștințe și expertiză și al utilizării în comun a facilităților, contribuind efectiv la transferul de tehnologie și diseminarea de informații între membri.

Politica de clustere este un angajament politic care are drept scop sprijinirea unor astfel de grupări atât cele existente cât și cele emergente. În România, ca și în majoritatea țărilor din Europa, politica de clustere se află într-un stadiu incipient, clusterele deja formate fiind expresia unor inițiative locale.

În Regiunea Nord - Est au fost identificate clustere emergente în domeniile: confecții și tricotaje, agro-food, industriei creative, biotehnologie și turism (Cluster Mapping Report România 2010). În conformitate cu documentele strategice emise de Comisia Europeană în perioada de programare 2014-2020 politica de dezvoltare și sprijinire a clusterelor va căpăta o amploare și mai semnificativă ținând cont de beneficiile economice tangibile pe care astfel de grupări le pot aduce regiunilor în contextul nevoii de specializare a regiunilor pentru eficientizarea utilizării resurselor și valorificarea avantajelor competitive proprii.

Ovidiu Savu
Expert, Biroul Cooperare Externă

Achizițiile publice eficiente energetic din zona SEE, la momentul bilanțului

În cadrul parteneriatului de implementare a proiectului EFFECT, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord - Est a finalizat activitatea de investigare a cadrului de reglementare și implementare cu privire la achizițiile publice eficiente energetic din spațiul Sud-Est European (SEE).

Rezultatele acestei cercetări sunt prezentate în cadrul Catalogului transnațional privind procedurile de achiziții publice eficiente energetic (disponibil pe site-ul ADR Nord-Est). Acest material intenționează să ofere o imagine clară și completă cu privire la adoptarea directivelor UE de eficiență energetică și investigarea procedurilor de achiziții publice eficiente energetic aplicate în prezent în zona Europei de Sud-Est.

Pentru elaborarea acestui material au fost analizate informații din 11 țări din zona SEE: Italia, Grecia, Austria, Slovenia, Serbia, Ungaria, Slovacia, Ucraina, România, Bulgaria și Republica Moldova. Informațiile au vizat în principal evidențierea aspectelor legate de cadrul legislativ, strategic și de implementare în domeniul achizițiilor publice eficiente energetic/ecologice, fiind generate următoarele constatări specifice:

1. În ceea ce privește cadrul legislativ, în ciuda eforturilor depuse și a rezultatelor vizibile din unele țări, mecanismele rămân perfectibile în sensul asigurării coerenței măsurilor care să stimuleze integrarea eficienței energetice în cadrul procedurilor de achiziții.

2. Politica generală este de asemenea un aspect de optimizat, în special prin creșterea capacității celor ce elaborează politici pentru a defini prevederi obligatorii care să elimine incertitudinile legislative și conservatorismul. Din recomandările Comisiei Europene, criteriile implementate cu succes nu sunt complexe, sunt ușor de utilizat și rentabile.

3. Informațiile furnizate de partenerii din proiect conturează un cadru de implementare extrem de eterogen, iar acest lucru indică un potențial important precum și necesitatea realizării de schimburi de experiență între țări privind aspecte ca: abordări, modele, contracte standard, instrumente, scheme, etc.

La nivel general, informațiile ce stau la baza elaborării documentului evidențiază performanțele statelor care și-au concentrat eforturile în zona ce ține de practica concretă în procedurile de achiziții publice eficiente energetic. În aceeași manieră se observă inerția în obținerea rezultatelor în cazul țărilor care s-au concentrat fie pe suprareglementarea domeniului, fie chiar pe omiterea acestuia în cadrul reglementărilor existente.

Toate țările din spațiul SEE au făcut pași importanți și sunt dedicate eforturilor cu privire la implementarea conceptului de eficiență energetică, inclusiv în cadrul procedurilor de achiziții publice. Valoarea adăugată a acestei analize constă în evidențierea instrumentelor, metodologiilor și inițiativelor europene și naționale care trebuie împărtășite pe scară mare. Exemplele pot fi popularizate în spațiul SEE pentru a facilita obținerea unui nivel înalt de performanță exploatănd, mai ales, caracterul transnațional al achizițiilor publice.

Implementarea ulterioară a proiectului presupune elaborarea recomandărilor și inițierea pachetului de lucru ce vizează instruirea reprezentanților mediului public (cererea din cadrul procedurilor de achiziții publice) în vederea derulării procedurilor de achiziții publice ce includ cerințe și criterii privind eficiența energetică, precum și elaborarea, în colaborare cu stakeholderii locali, a unui Ghid privind Achizițiile Publice Eficiente Energetice ce va fi promovat către autoritățile responsabile la nivel național.

Ramona Tanasă
Expert, Biroul Cooperare Externă